

Kliimateadlane: lumevaesed talved muutuvad Eestis üha tavalisemaks

KLIIMATEADLANE: LUMEVAESED TALVED MUUTUVAD EESTIS ÜHA TAVALISEMAKS

Jaga



Foto: Ken Mürk / ERR

HOMMIK ANUGA

Eile kell 15.05

Kliimateaduste professor ja Eesti Meteoroloogia Seltsi juht Piia Post ütles saates "Hommik Anuga", et kuigi paljudel eestlastel seostub talv lapsepõlvest paksu lumega, ei ole püsiv lumi Eesti kliimas detsembris kunagi olnud reegel.

Posti sõnul algab püsiva lumikatte kujunemine Eestis klimatoloogiliselt pigem alles detsembri lõpus või jaanuari alguses. Tema sõnul on ettekujutus detsembrist kui alati lumisest kuust pigem mälupilt kui teaduslik fakt.

"Me ei tee meteoroloogiapraktikumi kunagi sügissemestril ehk enne aastavahetust. On oluliselt väiksem tõenäosus, et lumi üldse maha jääb enne aastavahetust," selgitas Post.

Posti sõnul on Eesti talv väga muutlik ning sõltub eelkõige sellest, kust poolt õhumassid parasjagu saavad. "Täpselt samal kuupäeval mõnel aastal võib olla -27 või -30 kraadi, aga teisel aastal samal kuupäeval peaaegu pluss kümme kraadi," ütles ta, lisades, et selline kõikumine on Eesti kliimas normaalne.

Samas tõdes Post, et kliimamuutuse tõttu muutuvad lumevaesed talved üha tavalisemaks. "Kui me vaatame kliimamuutusega seoses, siis seda liiki talved, kus meil lund ei ole, muutuvad aina tavalisemaks," märkis ta.

Post rõhutas, et kuigi soojem kliima võib tunduda esmapilgul positiivne, näiteks pikema kasvuperioodi tõttu, on sel ka selge negatiivne pool. "Igal mündil on teine külg olemas. Läheb soojemaks küll, aga haigustekitajad, mis vanasti talvel külmaga hukkusid, enam ei huku," ütles ta. Samuti tõi ta esile taime- ja loomaliikide levikupiirkondade nihkumise.

Globaalsetest mõjudest rääkides ütles Post, et teatud piirkondades maailmas muutuvad elamistingimused kliima soojenemise tõttu järjest raskemaks. "Teatud temperatuurist alates lihtsalt inimene ei ole võimeline enam seal elama," ütles ta. Sajandi lõpuks võib globaalne keskmine temperatuur Posti sõnul tõusta umbes 2,4 kraadi võrreldes tööstusrevolutsioonieelse ajaga.



Piia Post Autor/allikas: Ken Mürk / ERR

Rannikualade ja merepinna tõusu kohta ütles Post, et varasemad väga suured prognoosid on tänaseks ümber hinnatud. "Praegu projitseeritakse Läänemere tõusu kuskil pool meetrit sajandi lõpuks," märkis ta. Samas rõhutas ta, et ohtlikud on eelkõige tormidega kaasnevad ajutised veetaseme tõusud. "Vana eestlane

randa ei ehitanud – esiteks tuuline ja teiseks on tormid, millega võib kogu elamine lahkuda sealt, kus ta enne oli," ütles Post.

Näidetena tõi ta 2005. aasta Pärnu üleujutuse, kus kannatada said peamiselt uued hooned. "Need olid ikkagi suhteliselt uued hooned, mis üle ujutati," ütles ta, viidates ajaloolise kogemuse tähtsusele ehitusotsuste tegemisel.

Intervjuus tuli juttu ka ilmaennustamisest ja rahvatarkustest. Post ütles, et mõned loodumärgid toimivad lühiajalises vaates. "Kui päikeseloojang on punane, näitab see, et atmosfäär on niiske ja peaks vihma sadama hakkama," selgitas ta. Samas lükkas ta ümber uskumuse, et kuumale suvele järgneb külm talv. "Globaalne süsteem ei mäleta, missugune talv või suvi meil siin oli," ütles Post.

Jõuluilmast rääkides jäi Post ettevaatlikuks. "Pikaajalises ennustuses lubati Euroopale külma detsembrit, aga see ei ole ikka veel kohale jõudnud," ütles ta, lisades siiski, et aega on veel.

Toimetaja: Karmen Rebane

Allikas: "Hommik Anuga", intervjueris Anu Välba

[globaalne soojenemine](#)[piia post](#)[kliimateadus](#)